

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 84.

Vineri, 17 (29) Aprilie.

1887.

Brașov, 16 Aprilie 1887.

În numerii premergători credem, că am documentat până la evidență, că dela 1881 încôce, de când s'a proclamat solidaritatea tuturor Românilor din această parte a monarhiei pe temeiul programei de acțiune autonomiste stabilită totu atunci în unanimitate, nu mai există „activiști“ și „pasiviști“ între Români din Ardeal, ci numai și numai *autonomiști*.

Nici că s'a mai vorbit în timp de șese ani, fie în presă, fie în întruniri, de „activiști“ și „pasiviști“, ci totdeauna numai de aderenții programei dela 1881. Inșiși adversarii noștri nu mai puteau pune față cu hotărârile „scupcinei“ din Sibiu — cum îi dăc ei în batjocură — decât pe melcii guvernamentali din sinul nostru, cari își scosese în primăvera anului 1884 cornele boieresci, dér le retraseră érași curându ascundându-se în căsăliile lor, după ce vâdura ce vântu aprigă suflă din munții Transilvaniei.

De „activiști“ și „pasiviști“ nu s'a mai făcut pomenire din nici o parte, numai în câte o corespondență și în câte un articol de diaru se furișă din când în când dorința ascunsă a unora de-a ne vedé érași desbinați în două tabere, ca să mai aibă plăcerea cei ce din certe își hrănesc spiritul, să întrebe: „Da ce mai dăc „activiștii“ și ce facu „pasiviștii“ de colo și de colo? și să se întituleze „măi activistule“ și „măi pasivistule“.

Patruspredece ani ne-am consumat puterile certându-ne între noi asupra conceptelor nenorocite de „activitate“ și de „pasivitate“, niciodată bine înțelese, niciodată bine definite, în timp ce adversarii noștri cu puteri unite se răpeceau și asupra unora și asupra altora atacându-ne și luându-ne pozițiune după pozițiune.

Abia la 1881 după un timp atât de îndelungat de confuziuni, aberațiuni și de desbinări și lupte seci între noi, pornirăm pe cărarea cea adevărată și singură mântuitoare a solidarității naționale, spre a ne reculege forțele sdrucinate.

Reculesu-le-am în adevăr?

Ce și cum s'a lucrat în sinul partidei naționale constituite la 1881, pentru ca puterile noastre să se adune și să se întărescă?

Étă marea și grava întrebare a momentului.

Dér înainte de a intra în discuțiunea ei să revenim puțin la autonomiștii noștri.

Comitetul central electoral din Sibiu, — precum cu părere de réu am constatât, — n'a accentuat de rândul acesta, cum trebuia și cum am fi dorit, profesiunea de credință a membrilor partidei naționale dela 1881 și 1884. Dér și comitetul care se subsemnéză „comitetul central electoral al partidei naționale române“, trebuie să fie de convingere, că membrii acestei partide sunt fără deosebire autonomiști, deorece în circularul său dela 7 Martie n. 1887 dăc:

„Din partea subscrisului comitetu acesta este al cincilea circular, cu care ne adresăm dela 1884 încôce în afacerile electorale atât cătră cei 165 domni delegați și membri ai conferenței electorale din 1, 2 și 3 Iunie 1884, cât și cătră toți alegătorii de naționalitate română, cari țin cu credință și devotamentu la individualitatea națională, la patria lor și la toate drepturile, fără care cuvântul libertate este și rămâne o vorbă deșertă“.

Vă dăc pôte careva, că n'a mai fost de lipsă să cităm acestu pasagi din circularul comitetului, spre a aduce dovéda din vorbă, ci pe câtu timp comitetul însuși se mărturisea ca reprezentant al partidei naționale române, ar fi fost de ajuns să reproducem punctul prim al programei noastre dela 1881 spre a face să înceteze orice discuțiune.

Dér ne luăm voia a observa celor ce cugetă în modul acesta, care e cel mai corect de pe

lume, că, deși programul e destul de clar, au putut să existe totuși în privința acésta órecari deosebirii de vederi chiar în sinul membrilor comitetului, dintre cari unii probabil se voru fi legănat în părerea, că represintă o colectivitate de alegători, nu o partidă națională cu o programă pronunțată.

Chiar așa să fie însă credem, că membrii comitetului nu puteau subscrie rândurile citate mai sus, decât nu erau de părere, că alegătorii, la cari s'au adresat, sunt în puterea profesiei lor de credință cu trup și suflet autonomiști.

Scim cu toți, că în sinul comitetului din Sibiu se află și un deputat din Banat, unul din corifeii noștri, care a fost ales pe temeiul programei naționale din 1881 și a luat parte la lucrările dietei ungare, mărturisindu-se ca reprezentant al partidei naționale române.

Ei bine, nu ne putem închipui, ca acestu domn deputat, fiind de față la cetirea pasagiului memorat din circularul comitetului, să nu fi dat colegilor săi deslușirile necesare, arătându-le ce esperiențe triste și dureroase a trebuit să facă în parlamentul ungar în privința atitudinii acestui corp legislativ față cu grava cestiune a individualității naționale și a drepturilor naționale ale Românilor. Nu putem crede să nu le fi spus, că a fost de față la acea ședință din primăvera anului trecut, când șeful guvernului actual unguresc împreună cu toți corifeii partidelor maghiare opoziționale din parlament au declarat s'erbătoresce, că dênșii nu recunosc odată cu capul în statul ungar altă individualitate națională ca cea maghiară, nu recunosc alte drepturi naționale decât ale Maghiarilor, afirmându totuată sus și tare, că patria acésta numai a Maghiarilor este.

Negreșit că numitul domn deputat îi va fi luminat pe membrii din comitet despre toate aceste și le va fi vorbit de puternicul curent adversar, care pe unde ajunge stă să culce și să stingă și érba noastră de pe câmp. Și decât se va fi aflat între ei vr'unul, care nu scim din ce „înalte“ considerațiuni oportuniste său diplomatice va fi fost de părere, că cu concursul acelu parlament s'ar puté dobénda asigurarea și garantarea individualității și a drepturilor noastre naționale, fără a se asigura și garanta mai întâi autonomia țării Ardealului, atunci auzind de cele petrecute în dietă va fi trebuit să se desamăgescă și să se grăbescă a subscrie fără șovăire rândurile de mai sus.

Și într'adevăr, acei alegători români, „cari țin cu credință și cu devotamentu la individualitatea națională, la patria lor și la toate drepturile“, nu pot fi decât adevărații aderenți ai partidei naționale române, adevărații susțitori ai programei autonomiste dela 1881.

Suntem prin urmare pe deplin în clar asupra profesiei de credință a membrilor partidei și nu mai are loc absolut nici o discuțiune.

Nu înțelegem cum, sub ce cuvânt, cu ce drept și cu ce resonu unii din noi se silesu cu totu adinsul a „accentua“ deosebiri între membrii partidului național în ceea ce privește profesiunea lor de credință și pozițiunea lor în partidă?

Cele două conferințe electorale anterioré au desfășurat stindartul solidarității naționale, pe care stă scris: *unul pentru toți și toți pentru unul*.

Cum pôte să se facă vreodată faptu acestu salutar principiu, decât nu ne vom ținé „cu credință și cu devotamentu“ de angagiamentu luat în fața națiunii și a țerei la 1881 și 1884 și decât vom lăsa câmp liber șovăirilor celor interesați, ambițioși și slabi de ânger?

Amu dăc și repețim, că cestiunea, decât să facem său nu întrebunțare de dreptul nostru electoral și sub ce modalități, nu pôte altera nicidcum credeul nostru politic. Acésta cestiune va fi a se rezolva conformu principiilor luptei noastre naționale și acomodatu împrejurărilor în cari ne aflăm de presentu; a făuri dintrinsa arme în prejudiciul principiilor depuse în programa noastră de acțiune ar însemna a provoca cu intențiune desbinare în sinul partidei, ceea ce nu pôte fi scopul și dorința nici unui adevărat aderent al partidei naționale.

Incidentul Schnaebele.

Se pare că opiniunea publică în Paris nu e tocmai liniștită cum comunică unele telegrame. Scirile mai noué ne dau a înțelege că din contră opiniunea publică e fórte agitată. Depeși sosite în Londra dela ambasada englesă din Paris înfățișeză situațiunea multu mai încordată din cauza atitudinii Germaniei și a temerilor de demonstrațiuni în Paris. Se dăc că deja la 25 Aprilie n. guvernul francesu a împedecatu cu mare greutate o demonstrațiune înaintea ambasadei germane. Totu asemenea au fost temeri mari de turburări pe strade pentru ziua de 26 Aprilie. Cercurile oficiale francesé au început a fi mai puțin sigure că afacerea dela Pagny se va termina repede și în modu pacnicu.

„Voltaire“ își esprimă cugetul, că și Francia ar puté să se regreseze, arestându bancheri și diariști germani, cari lucréză în paguba Franciei. „Intransigeant“ scrie: „Fără declarațiune de réșboiu și fără proclamațiune réșboinică să depunem jurământu, că nu ne vom adresa nici la cismar germanu, nici la croitor germanu, nici la bancheri germani. Nu există unu mai bun réșpunsu la insulta ce i-o face Bismarck Franciei. Bismarck pune la umbră pe Francesii, cari îi cadu în mâni, noi să aruncăm pe Prusiaci pe usă afară. Să declarăm de trădătoru pe orice Francesu, care întră în serviciul vre-unui Germanu“.

„Revanche“ publică unu articol, care încheie cu provocarea „d'a mătura pe despoții din Berlin“, ér pe guvernul francesu flă face „argatul din Paris alu despoților prusiaci“.

„Paris“ află din Petersburg, că într'unu consiliu de ministri Tarul ar fi datu ordinu să nu rămână indiferent față cu conflictul Schnaebele, care ar puté turbura liniștea Europei. Fără a interveni directu, Rusia va face pe Germania să simță, că pacea europénă nu se cade să atérne de hiperzelul unor agenți neresponsabili. Decă Germania va recunosc nedreptatea agenților săi, Rusia se va mărgini la unu schimb de observări amicale. Ér decât afacerea va lua unu caracteru neliniștitoru, atunci Rusia va trebui să intervină cu totă greutatea autorității sale.

Ce privește ancheta, până acum nu se scie nimic sigur. Dér în Paris și în Berlin, precum ne comunică telegrama de ađi, încă totu se speră, că afacerea Schnaebele se va termina fără grele urmări.

Ruina financiară a Ungariei.

Când d. Szapary a fost silit să se retragă dela ministerul de finance, din causă că ajunsese visteria golă pușcă de bine ce o chivernisise, și d. Tisza i-a luat locul, „patrioții“, dér mai cu sémă cei tiszaiști, începură să bată zale și cimbele, că acum se va pune capétu deficitelor și că visteria statului va începe să se umple, bagu sémă așa le cânta la ureche d. Tisza și mamelucii ilu credeau. Dér fiindu că d. Tisza nu e decât unu financiar totu de calapodul d-lui Szapary, visteria o chi vernisese totu așa de réu, ba pare-ni-se că are să o sfeclescă și mai urt.

Cursul la bursa de Viena din 27 Aprilie st. n. 1887.

Table of exchange rates for various commodities like gold, silver, and currencies from Vienna.

Table of exchange rates for various currencies and commodities from Vienna.

Cursul pieței Brașov

Table of market exchange rates for various currencies and commodities in Brașov.

Advertisement for LE HOUBLON cigarettes, featuring the brand name and manufacturer information.

Nr. 3372-1887.

Publicațiune.

Comuna orășenească intenționează, ca spre scopul clădirii unei casarme de honveți, să cumpere un loc de clădit în o estindere de 3-4 jugere, decă este posibil, în Brașovul vechiu.

Pe lângă amintirea prețului de vânzare în cifre și litere, și pe lângă amintirea condițiilor, are să conțină ofertul și declarațiunea, cumcă oferentul se declară cu ofertul său deobligat pe durata unui an.

In acelu casu, decă pământul oferat corăspunde condițiilor impuse și decă în genere se va determina clădirea casarmei, se obligă comuna orășenească, ca să plătescă prețul de cumpărare alu pământului cumpărat numai după ce va fi deja esoperată înalta aprobare, deorece primirea ofertului se consideră numai în urma acestei aprobări de validă.

Brașov, în 26 Aprilie 1887.

Magistratul orășenească.

Nr. 690-1887.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de învățătoru popularu ordinaru și sistematu la școla elementară comunală mixtă cu limba de propunere română din comuna Nepos, cu salarū anualu de 400 fl. și locuință cu grădină, eventualu 100 fl., prin acăsta se publică concursu.

Bistrița, 22 Aprilie 1887.

Havas Gyula m. p.

3-3

inspect. reg. de școle alu com. Bistrița-Năsăud.

Avisu d-loru abonați!

Rugămū pe d-nii abonați oa la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postalū și numerii de pe fășia sub care au primitū țiarulū nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămuritū și să arate și postaltimă.

Decă se ivescū iregularitătī la primirea țiarului onor. abonați suntū rugați a ne încunoscīnta imediatū prin carte postale, ca în cătū depinde dela noi, să se delătoreze

ADMINISTR. „GAZ. TRANS”

Mersulū trenuriloru

Valabilū dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de statū reg. ung.

Large table showing train schedules and fares for routes between Predeal, Budapest, Teiuș, Arad, and other stations.

Nota: Orele de nopțe suntū cele dintre liniile grōse.

Tipografia ALEXI Brașov.

Hartia din fabrica lui Martin Kopony, Zernesci